

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget har til formål at etablere hjemmel til at gennemføre de ændringer af kapitel XI i den internationale konvention om sikkerhed for menneskeliv til søs af 1974 (SOLAS konventionen – ”Safety of life at Sea”) samt den nye internationale kode for sikring af skibe og havne (ISPS koden – ”International Ship and Port Facility Security Code”), som FN’s Internationale Maritime Organisation (IMO) vedtog på en diplomatisk konference den 12. december 2002. Både SOLAS konventionsændringerne og den nye ISPS kode har baggrund i begivenhederne den 11. september 2001 og sigter på at forebygge terrorhandlinger m.v. mod skibe og havne. Reglerne træder i kraft internationalt den 1. juli 2004.

Europa-Kommissionen har den 8. maj 2003 fremsat et forordningsforslag om bedre sikring af skibe og havnefaciliteter i EU, KOM (2003) 229. Forordningsforslaget sigter blandt andet på at gøre SOLAS konventionsændringerne og ISPS koden til en del af fællesskabsretten. Det er ikke sandsynligt, at forordningsforslaget kan vedtages, offentliggøres og træde i kraft inden den 31. december 2003, hvor fristen for accept af SOLAS konventionsændringerne og ISPS koden udløber. Det er i princippet heller ikke givet, at forordningsforslaget overhovedet vedtages, eller at dette sker inden den 1. juli 2004, hvor reglerne skal være gennemført i forhold til danske skibe og rederier. Med henblik på at sikre det nødvendige hjemmelsgrundlag for, at SOLAS konventionsændringerne og ISPS koden rettidigt kan accepteres og gennemføres i dansk ret, er et lovgivningsinitiativ nødvendigt.

Med lovforslagets vedtagelse giver Folketinget på den baggrund efter grundlovens § 19 samtykke til, at regeringen accepterer SOLAS konventionsændringerne og ISPS koden over for IMO. Dette skal som nævnt ske senest den 31. december 2003.

Der lægges med lovforslaget op til at etablere hjemmel til at fastsætte strafbestemmelser for overtrædelse

af bestemmelser i De Europæiske Fællesskabers forordninger om forhold omfattet af loven. Bestemmelsen foreslås indført som en generel bemyndigelse, men sigter i første række på den forventede forordning om maritim sikring.

I tilknytning til arbejdet i IMO vedtog den årlige arbejdskonference i Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO) i juni 2003 en revision af den eksisterende ILO konvention nr. 108 af 1958 om nationale identitetsdokumenter for søfolk. Den reviderede konvention; ILO konvention nr. 185 af 2003 om søfarendes identitetsdokumenter, har bl.a. sigte på at skabe forbedrede identitetsbeviser for søfarende af hensyn til maritim sikring. Det ligger endnu ikke fast, hvilke lande der vil ratificere konventionen. Med henblik på at forbedre den nationale sikring forventes flere lande, herunder USA, at indføre krav om, at søfarende, der ankommer til amerikanske havne, skal være i besiddelse af et identitetsbevis med billede og såkaldt biometriske data (fingeraftryk) for at få adgang til havnen. Et sådant krav vil kunne blive stillet med kort varsel. For egne transportarbejdere forventes USA at stille krav om nationale identitetsbeviser inden udgangen af 2004. Lovforslagets formål er i denne henseende at etablere hjemmel til, at der kan udstedes identitetsbeviser til danske søfarende, som lever op til kravene i ILO konvention nr. 185. Der lægges ikke med lovforslaget op til egentlig ratifikation af konventionen.

Lovforslaget etablerer endelig hjemmel til administrativt at kunne gennemføre den del af artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/59/EF af 27. juni 2002 om oprettelse af et trafikovervågnings- og trafikinformationssystem for skibsfarten i Fællesskabet og om ophævelse af Rådets direktiv 93/75/EØF (overvågningsdirektivet), som vedrører nedlæggelse af forbud imod at skibe forlader en havn som følge af ugunstige vejrforhold. Direktivet skal være gennemført senest den 5. februar 2004.